

Αναιμική απορρόφηση των κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών

Κώστας Μουτσιάνας, 23.08.2018

Η ολοκλήρωση του χρηματοδοτικού προγράμματος στήριξης της Ελλάδας σε καμία περίπτωση δε ταυτίζεται με έξοδο από την κρίση. Αυτό μπορεί εύκολα να γίνει αντιληπτό αν κάποιος στρέψει το βλέμμα του στην πραγματική οικονομία, το ελληνικό νοικοκυριό, στον άνεργο, τον συνταξιούχο και τον εργαζόμενο.

Η μικρή ελληνική επιχείρηση -αυτή από την οποία κάποτε ζούσε μια οικογένεια- παλεύει καθημερινά να σταθεί όρθια απέναντι στην υψηλή φορολογία και τις υπέρογκες ασφαλιστικές εισφορές. Ακόμη και όταν 'οι δουλειές πηγαίνουν καλά' και ο τζίρος αυξάνει, στο τέλος της ημέρας το μισό ταμείο πηγαίνει στο κράτος. Το μαγαζί που δεν κάνει ταμείο, έχει μάλλον αβέβαιο μέλλον.

Το ελληνικό νοικοκυριό έχασε σημαντικό μέρος της αγοραστικής του δύναμης και επιβαρύνθηκε με 9.000 ευρώ σχεδόν την τελευταία τριετία από αχρείαστα μνημόνια και λανθασμένες πολιτικές. Η ελληνική οικογένεια αποχαιρέτησε σχεδόν 500.000 νέους για το εξωτερικό με την προσδοκία ότι όταν 'τα πράγματα φτιάξουν' θα επιστρέψουν. Ταυτόχρονα, άλλοι νέοι αναγκάστηκαν να επιστρέψουν στις πατρικές τους εστίες, ανήμποροι να ξεκινήσουν ανεξάρτητοι τις δικές τους ζωές.

Η απορρόφηση των κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών της κρίσης και των μνημονίων είναι αναιμική. Είναι ειρωνικό να συζητούμε για έξοδο από την κρίση. Δεν υπάρχει σχέδιο -κοστολογημένο και χρονικά ορισμένο- ανασυγκρότησης της εθνικής οικονομίας. Δεν γνωρίζουμε, δεν έχουμε συζητήσει σε ποιους τομείς της οικονομίας πρέπει να στραφούμε, πώς θα ενισχύσουμε τους κλάδους που δέχθηκαν ισχυρό πλήγμα από την κρίση, σε ποια επαγγέλματα θα πρέπει οι νέοι να στραφούν.

Όσο σημαντική είναι η προσέλκυση επενδύσεων άλλο τόσο καίρια είναι η ενίσχυση της μικρομεσαίας επιχείρησης και η ουσιαστική ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας. Για την έξοδο από την κρίση πρέπει να δουλέψουν ταυτόχρονα πολλά γρανάζια που θα δώσουν κίνηση στους άξονες της ελληνικής οικονομίας. Γι' αυτόν τον λόγο απαιτείται σχέδιο. Σχέδιο που δεν φρόντισαν να διαμορφώσουν.